

ЗВЕРХНИКИ РУЙНУЮТЬ, БО — НЕГІДНИКИ

Будь-що вивищується над іншими людьми — головний принцип зверхників. Вони — зовсім не лідери доброї волі. І чим вище перебувають на поверхах влади над масами, тим самовпевненіші у діях, бо спираються на свою пиху (на гординю поіншому). При цьому зверхник може бути як фантастично багатим і весь — у наддорогих шатах, так і — в стоптаних чоботях, як це було в нашій історії за часів СРСР. А сьогодні дехто з них так ненавидить все високе й світле, що за його наказом збивають ракетою навіть супутник на навколороземній орбіті...

Під час Революції гідності український народ продемонстрував усьому світові, як треба перемагати зверхника з його до зубів озброєною обслугою, а потім — зупиняти одну з найкращих армій у світі на чолі з іншим зверхником. Але шаленство високопоставлених агресорів триває і далі. Бо для них, пихатих негідників, які ладні руйнувати і нищити геть усе, що їм не хоче підкорюватись, немає нічого більш ворожого, ніж захисники прав людини, даних їй від самого народження. А для вільних і мислячих людей — навпаки: самі диктатори-зверхники.

Завершується осінь, не за горами — зима з холодними вітрами й морозами, Україна з трьох боків — під загрозою бісівських атак з боку пихатих ворогів, шаленіє пандемія... А всередині — в масі своїй матеріально збіднілі українці під управлінням олігархів. Що далі буде, ніхто не знає...

Однак при всьому цьому треба зрозуміти, на мій погляд, найголовніше: там, де не цінують даровані Богом творчість і свободу, де не в пошані творці і оборонці, владу над життям беруть агресори-зверхники з обслугою, яка керується у своїх діях загарбницькими принципами і мораллю паразитів на тілі планети.

Сергій ЗІНЧЕНКО

МАНДРІВНИЙ ФЕСТИВАЛЬ DOCUDAYS UA ВЧЕРГОВЕ СТАРТУВАВ У КРИВОМУ РОЗІ

15 листопада о 13:30 в готелі «АВРОРА» Криворізьке міське правозахисне товариство провело прес-конференцію й відкрило процес кінопоказів XVIII міжнародного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA у Кривому Розі, провівши прес-конференцію. На заході були представники ЗМІ міста й активісти громадських організацій.

Після прес-конференції відбувся перегляд документальної стрічки «НЕВИДИМИ» (про проблеми під час пологів і перед ними) словацької режисерки Майї Мартіняк (Про цю стрічку ми вже писали в попередніх числах нашого часопису місяць тому). А от досить жваве і певною мірою гостре обговорення стрічки відбулося після кіносеансу. В дискусії брали участь Л.А. Багашвілі, голова профспілки працівників швидкої медичної допомоги міста Кривого Рогу, О.П. Борисенко, військовий з величезним досвідом служби в збройних силах. Оборонець полковник П.О. Лисенко, член ГО «КМПЗТ», учасник

російсько-української війни, звернув увагу на те, що фільм — якраз про конкретні проблеми вагітних жінок під час вагітності, а не взагалі про виховання підростаючого покоління, про що намагався говорити О.П. Борисенко. У кожного виступаючого були свої болючі епізоди з життя, пов'язані з пологами в їхніх родинях.

Тепер круглий стіл на тему «РАЗОМ - ЗА БЕЗПЕЧНІ ПОЛОГИ» відбудеться 27 листопада об 11:00 в ІТ-HUB-і Державного університету економіки і технологій, що на площі Визволення, 2. На круглий стіл запрошені громадські активісти і експерти, які працюють у медичних закладах міста.

Олександр ЧИЖИКОВ,
координатор Мандрівного фестивалю документального кіно про права людини Docudays UA на Криворіжжі від ГО «КМПЗТ»

США надали союзникам у Європі розвіддані про підготовку наступу Росії на Україну — Bloomberg

(За оцінками США, Путін може «розглядати вторгнення на початку наступного року в той час, як його війська знову збираються біля кордону»).

Американська розвідка поділилася з європейськими союзниками розвідувальними даними, які свідчать про ймовірну підготовку Росії до масштабного вторгнення на неокуповану територію України з кількох напрямків, заявляє американське видання Bloomberg. Згідно з матеріалом, зібрані дані свідчать про підготовку російських військ до «стрімкого, масштабного просування на територію України з кількох локацій, якщо президент (Росії — ред.) Володимир Путін вирішить напасти», заявляють журналісти з посиланням на обізнані джерела. Розвідувальні дані нібито передали кільком країнам-союзницям США по НАТО протягом останнього тижня, аби обґрунтувати побоювання Вашингтона щодо намірів Москви. Як повідомили дипломатичних представників, за оцінками США, Путін може «розглядати вторгнення на початку наступного року в той час, як його війська знову збираються біля кордону».

«Дані містять сценарій, за яким війська можуть потрапити до (материкової — ред.) України з Криму, через російський кордон та через Білорусь, при цьому близько сотні батальйонних тактичних груп — потенційно близько 100 тисяч солдатів — будуть відряджені в ході того, що ці люди (співрозмовники Bloomberg — ред.) описали як операцію в умовах неоднорідної місцевості та морозів для покриття великої території та підготовки до потенційно тривалої окупації», — йдеться в матеріалі. Двоє джерел журналістів зазначили,

що половина тактичних груп вже на місці і що будь-яке вторгнення матиме підтримку авіації. За їхніми даними, Москва мобілізувала тисячі резервістів у масштабах, без-

солдатів і що західні країни передають офіційному Києву інформацію про активні пересування російських військ поблизу українського кордону. Франція та Німеччина

Чорному морі. Путін звинуватив в ескаляції також Україну через використання нею проти бойовиків на Донбасі ударного безпілотної. Американські офіційні особи

прецедентних для пострадянського простору. При цьому Росія публічно не анонсувала мобілізацію. Один зі співрозмовників також зазначив, що США поширили дані про посилення кампанії з дезінформації, спрямованої на Київ, і що Москва наймає агентів, аби спробувати дестабілізувати ситуацію в самій Україні.

Міністерство оборони та інші органи влади України наразі не коментували цю публікацію. Президент України Володимир Зеленський заявив 10 листопада, що біля кордону з Україною перебувають майже 100 000 російських

15 листопада застерегли Росію від заподіяння шкоди територіальній цілісності України — на тлі великої та незвичайної концентрації російських військ поблизу українських кордонів. Генсекретар НАТО Єнс Столтенберг заявив 16 листопада, що альянс продовжує тісно співпрацювати з Україною й надавати їй політичну й практичну підтримку.

Російська влада, включно з президентом Володимиром Путіним, заперече агресивні наміри і сама звинувачує Захід в ескаляції напруженості, вказуючи на проведення масштабних навчань у

останніми днями висловлюють стурбованість у зв'язку з діями Росії біля кордонів з Україною. Держсекретар Ентоні Блінкен попередив Москву, що повторення 2014 року, коли Росія анексувала Крим, стане «великою помилкою». На вихідних Блінкен обговорив ситуацію із міністрами закордонних справ Польщі та Франції.

Сайт «Радіо Свобода»,
22 листопада 2021 року
(<https://www.radiosvoboda.org/a/news-ssha-rozviddani-pidhotovka-nastupu-bloomberg/31573147.html>)

Балка «Північна Червона». Поліцейські

У числі 12-му нашої газети (спеціальний екологічний випуск №2) за червень 2021 року вже описувалася «взаємодія» членів громадської організації «Криворізьке міське правозахисне товариство» (далі- ГО «КМПЗТ»), а саме: Володимира Налужного, Валентини Кривди та Сергія Зінченка з криворізькою поліцією у справі захисту ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона». Тернівська поліція прибула на територію заказника у день початку змагань скелелазів-ветеранів на руїнах залізничного мосту, що на території ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона». Поспілкувавшись зі спортсменами-скелелазами, поліцейські на момент нашого прибуття на територію заказника вже залишали його, категорично відмовившись оглянути разом

із членами нашого Товариства наслідки руйнівної діяльності скелелазів. Начальник відділення поліції (ВП) №5 підполковник поліції Шульга, який особисто очолював велику групу працівників відділення (як видно на фото, десь чоловік 6-7) повідомив, що вони вже все оглянули і тепер будуть робити висновки. Марно витративши півгодини на умовляння поліцейських, автор цих рядків разом з Валентиною Кривдою та Сергієм Зінченком, пішли пікетувати проведення змагань скелелазів-ветеранів на руїнах залізничного мосту (Червоний міст), що знаходяться на території ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона». А поліцейські покрутилися ще трохи і, переконавшись, що наша група не збирається нападати на спортсменів, відбули «робити висновки».

До речі, – про склад групи поліцейських ВП№5, які на чолі з керівником відділення знаходилися 22 травня цього року на території ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона»...

Крім вже згаданого керівника ВП №5, там перебували такі посадові особи відділення: заступник начальника з превентивної діяльності - майор поліції, старший слідчий слідчого відділу - капітан поліції, старший дільничний офіцер поліції – капітан поліції, оперуповноважений сектору кримінальної поліції - старший лейтенант поліції, старший спеціаліст-криміналіст відділення поліції-капітан поліції. Отака от опер-група (чи як там її назвати по-іншому?)...

Цікаво було б дізнатися, у яких випадках поліція виїжджає на виклик(на подію) у такому складі? Причому, поліцейські ВП №5 відправилися до Червоного мосту ще до того як одержали лист ГО «КМПЗТ» про порушення, який ми доставили у ВП№5 на вулицю Бірюзова, 2 вранці 22 травня. Очевидно, їм надійшла команда з Криворізького відділу поліції з проспекту Поштового, 71, куди аналогічного змісту лист ми доставили увечері 21 травня...

Після того ми довго витребували з ВП №5 відповіді на наші звернення. І тривало це з 22 травня до кінця вересня цього року. Відповіді нам якщо й надавали, то – після неодноразових нагадувань. До того ж, то плутали дати, то відповідали, що ніяких порушень і порушників не виявлено і т. п.

Для прикладу дозволю собі привести пару абзаців із відповідей за підписом керівництва ВП№5 у червні-липні 2021 року. Три відповіді, у яких текст «під копірку», включаючи помилки: **«При перевірці встановити, та опитати за даним фактом осіб, які облаштували дану ділянку, та встановити місце мешкання не надалось можливим. При встановленні місця знаходження останніх буде опитано та ВП№5 КРУП буде розглянуто дане питання про доцільність їх притягнення до відповідальності у встановленому законом порядку.»**

В ході проведення перевірки, в результаті повного, всебічного та об'єктивного дослідження всіх обставин події даних які б вказували на умисне знищення, або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду встановлено не було. У зв'язку з відсутністю даних які б вказували на наявність кримінального правопорушення перевірку по заяві ВП№5 завершує.»

І так – у всіх трьох відповідях від 23.06.21, 24.06.21 та 02.07.21 року. Слово в слово, кома в кому, помилка в помилку. Осіб, **«які облаштували дану ділянку»**, не знайшли, а **«даних які б вказували на умисне знищення, ... встановлено не було.»** Хоча поліцейські спілкувалися з керівниками скелелазів до нашого приїзду на територію заказника і вони також були присутні на нашій розмові з поліцейськими.

Як вже було зазначено, відповіді на наші звернення ми намагалися отримати більше двох місяців. А отримали відписки, цитати із яких я наводив вище. І це – «де-санту» згаданої опер-групи у складі керівників підрозділів ВП №5. – **Як мовиться, гора народила мишу...**

Однак наполегливість Валентини Кривди дала свої результати. Бо ми отримали-таки копії матеріалів розслідування (якщо це можна назвати розслідуванням), яке провели працівники ВП №5.

Виявляється, не дивлячись на відповіді, уривки з яких я вже цитував, сяка-така робота була проведена. Нам надали копії кількох так званих **«Висновків за повідомленням чергового «102»** (далі-Висновки) різних виконавців. Висновки ці склалися з власне висновку за фактом звернення (причому у висновках, зроблених двома різними поліцейським один і той же текст, слово в слово, рядок в рядок, лише номери та дати запису у журналі єдиного обліку різняться). І там, і там мова йде не про шкоду, заподіяну заповідній території (про що ГО «Криворізьке міське правозахисне товариство» і повідомляло поліцію), а про те, що **«... на території «Балка Північна Червона» було виявлено, що на цегляних опорах встановлені гумові квадрати по яким тренуються люди для скелелазіння. При перевірці встановити, та опитати за даним фактом осіб які облаштували дану ділянку, та встановити місце мешкання не надалось можливим. При встановленні місця знаходження, останніх буде опитано та ВП№5 КРУП буде розглянуто дане питання про доцільність їх притягнення до відповідальності у встановленому законом порядку.»**

Далі йде рапорт виконавця керівнику відділення поліції, у якому повторюється текст висновку, та записка начальника слідчого відділу, в якому той повідомляє, що **«У зв'язку з відсутністю даних, які б вказували на наявність кримінального правопорушення, та неможливістю у зв'язку з цим внесення відповідної інформації до Єдиного реєстру досудових розслідувань...»**, і далі – за текстом. Але ж у Кримінальному кодексі України є стаття 252. Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави та об'єктів природно-заповідного фонду. Це карається штрафом у розмірі від однієї до трьох тисяч неоподаткованих мінімумів доходів громадян, або обмеженням волі на строк до трьох років.

А у балці на території ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона» дуже добре видно пеньки знищених кущів і дерев (на фото на стор.3), пошкодження русла струмка (шляхом зведення греблі), насадження дерев не властивих цій заповідній території, встановлення «монументів» на кшталт «каменя сили». І, перебуваючи на території заказника біля місця змагань скелелазів, опергрупа ВП №5 не могла не бачити, говорячи мовою Висновків **«...даних які б вказували на умисне знищення, або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду...»**.

Але повернімося до Висновків.

Отже, **«...встановити не надалось можливим»**. Однак до одного з Висновків додані пояснювальні записки кількох спортсменів-скелелазів (в тому числі – і керівників ГО «Скелелазів Кривого Рогу», подружжя Олега та Ольги Грінченків). Значить, такі **«...опитати за даним фактом осіб які облаштували дану ділянку, та встановити місце мешкання...» «надалось можливим»?** чи як? Ось же вони: Олег Грінченко, голова ГО «Скелелазів Кривого Рогу», Володимир Тимченко - заступник голови, Ольга Грінченко, Мірошниченко Олександр - члени громадської організації, їхні адреси, телефони. Ось же вони, голубчики, ті **«особи які облаштували дану ділянку»**. У своїх поясненнях вони пишуть лише про те, що на опорах мосту відбувається змагання зі скелелазіння ветеранів спорту і тільки – про змагання, які відбулися 22-23 травня 2021 року, а про вирубані дерева і кущі - ані слова. Всі пояснення датовані 22 травня, тобто – днем, коли відбувалися змагання. У той день там побував загін поліції ВП№5 на чолі з керівником відділення, і у той же день там були члени ГО «КМПЗТ» і пропонували поліцейським оглянути і **«умисне знищення»**, і **«пошкодження територій, взятих під охорону держави»**. Але їм вже все показали ті, хто умисно нищив та пошкоджував.

З одного боку, поліцейські у своїх Висновках датованих 19.06.2021р., пишуть, що **«встановити, та опитати за даним фактом осіб які облаштували дану ділянку,**

та встановити місце мешкання не надалось можливим», а з іншого – Володимир Тимченко, заступник голови ГО «Скелелазів Кривого Рогу», у своєму поясненні пише, що **«На колишніх опорах залізничного мосту, які розташовані на території Тернівського району м. Кривого Рогу поряд з дачним кооперативом «Окомкователь» наша організація облаштувала місце для скелелазіння... з моїх слів записано вірно, мною прочитано»**, підпис.

Повторюю, ці пояснення датовані 22 травня 2021 року, коли розпочалися змагання зі скелелазіння ветеранів спорту. А відповіді на наші звернення, з приводу проведення цих змагань, нам, після неодноразових дзвінків і

нагадувань, надали рівно через місяць. І у цих відповідях, як уже сказано вище, чорним по білому повідомлялося, що: **«встановити, та опитати за даним фактом осіб, які облаштували дану ділянку, та встановити місце мешкання не надалось можливим»**.

То чого ж більше у цих Висновках? – Непрофесійності, службової недбалості чи якоїсь, скажімо так, зацікавленості, одному Богу відомо...

А тим часом (поки ми намагалися одержати від поліції «вразумительный ответ» на наші запити) до справи розробки проекту землеустрою ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона» приступило ТОВ «Крікон-ГЕО», перемігши на торгах, які влаштував департамент розвитку міста та земельних відносин виконкому Криворізької міської ради. Щоб ознайомитися з **«Проектом землеустрою щодо організації і встановлення меж території природно-заповідного фонду ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона»** (далі-Проект), ми звернулися в кінці липня до керівництва розробника, відвідавши офіс ТОВ «Крікон-ГЕО». Але, на той час Проект вже був у департаменті екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА на погодженні, і тому мені та Валентині Кривді показали кілька сторінок на моніторі комп'ютера, пообіцявши ознайомити з текстом Проекту після його погодження. Але після погодження Проект був переданий замовнику: департаменту розвитку міста та земельних відносин виконкому Криворізької міської ради для затвердження на сесії міськради. І лише тоді вдалося отримати доступ до тексту Проекту.

А тепер – коротко про те, що нас зацікавило і ...здивувало у цьому Проекті.

Оригінально вирішена проблема визначення місця розташування території заказника місцевого значення. Для цього використана «Схема заповідного об'єкта Балка Северная Червона» масштабу 1:10000, надана, як зазначено на стор.17, **«Громадською організацією «Міжрегіональне бюро екологічного захисту», в якості вихідного матеріалу для розробки даного**

«Висновки» та землеустрій по-криворізьки

проекту землеустрою». До речі, на генплані Кривого Рогу розробником генплану інститутом «Кривбаспроект» для позначення заказників балки Північна Червона використані ті ж контури, надані інститутом департаментом екології та природних ресурсів Дніпропетровської ОДА. Контур заповідного об'єкту (а саме – ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона») на цій «Схемі...» зображено прямокутником у нижній (за течією струмка) частині заповідної території, в районі руїн залізничних мостів.

Тож міркуємо далі... Якщо це територія заказника загальнодержавного значення, то територія заказника місцевого значення має бути десь вище за течією струмка, аж до селища Олексіївка (чи – селища Горького). Автори так і вчинили, стверджуючи на сторінці 17 Проекту, що «... заказник місцевого значення «Балка Північна Червона» знаходиться з північної сторони від заказника загальнодержавного значення, простягається по днищу балки у північно-західному напрямку». Думаю, що у такий спосіб автори уникнули варіанту з розташуванням заказника місцевого значення там, де він показаний на генплані Кривого Рогу: у лісі. І на чому, очевидно, наполягав замовник Проекту: департамент розвитку міста та земельних відносин виконкому Криворізької міської ради. Бо справа в тому, що департамент у технічному завданні на розробку надав у складі вихідних даних «... викопіювання з генерального плану міста території, на якій розташовано ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Північна Червона», на якому контури заказників (як загальнодержавного так і місцевого значення) зображені у вигляді прямокутників у центральній частині заповідної території. Але автори віднайшли у Держгеокадастрі і використали в якості вихідних даних для Проекту «Технічний звіт топографо-геодезичних робіт на ділянках землекористувача з метою визначення координат меж і площі об'єктів охорони пам'яток природи м. Кривого Рогу». Звіт виконаний госпрозрахунковим проектно-виробничим архітектурно-планувальним бюро управління містобудування та земельних ресурсів на основі рішення Криворізького міськвиконкому №204 від 12.08.92р. План зовнішніх меж пам'яток природи «Червона балка» приведений у вихідних даних Проекту на сторінці 99.

У авторів Проекту вистачило сміливості розташувати заказник не там, де він зображений на генплані (на чому, очевидно, наполягав замовник – у лісовому масиві), а – на заповідній території, яка підлягає охороні. В результаті, згідно з Проектом, територія ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона» охоплює частину балки вгору по течії струмка від позначення ландшафтного заказника загальнодержавного значення «Балка Північна Червона» на генплані міста і включає в себе як геологічні, так і ботанічні об'єкти заповідної території. Тобто, так, як на плані із згаданого «Технічного звіту...».

Але найцікавіше читаємо на 18-й сторінці: **«З метою отримання наукового обґрунтування меж території ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона», його природної цінності, розробки заходів щодо охорони заповідної території, Громадською організацією «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» у 2020 році, були замовлені, проведені та узаконені наукові геологічні та ботанічні обстеження даної заповідної території». У 2020 році (!), за рік до оголошення торгів і перемоги ТОВ «Крікон-ГЕО» на цих торгах.**

Читаємо далі: **«За результатами виконаних ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» геологічних та ботанічних обстежень була запропонована межа території заказника місцевого значення «Балка Північна Червона» та підготовлений звіт «Обґрунтування природної цінності ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона». Матеріали обстежень та обґрунтування меж та природної цінності заказника були надані Громадською організацією «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» ТОВ «Крікон-ГЕО» для розробки проекту землеустрою (додаються у складі проекту)».**

І це ще не все. У описі процедури виконання польових топографо-геодезичних робіт на сторінці 20-й повідомляється, що **«Топографо-геодезичні роботи на території Балки Північна Червона були виконані ТОВ «Крікон-ГЕО» в 2020 році, на замовлення ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту», оформлені у вигляді технічного звіту та передані замовнику робіт. Матеріали виконаних геодезичних робіт, за згодою ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту», були використані при розробці даного проекту землеустрою». Оскільки у 2020 році ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» не могло (а може могло?) знати, яку частину заповідної території ТОВ «Крікон-ГЕО» зробить заказником місцевого значення «Балка Північна Червона» у 2021 році і, взагалі, чи буде саме ТОВ «Крікон-ГЕО» проводити землеустрій території заказника, значить, замовлялися «...наукові геологічні та ботанічні обстеження даної заповідної території» та топографо-геодезичні роботи не менш, ніж на 54-х гектарах (сума площ заказників місцевого та загальнодержавного значення).**

Де саме та у якій формі «додаються у складі проекту» дані проведених обстежень, не зовсім зрозуміло. Згадками про обстеження, про проведення топографо-геодезичних робіт та про ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» рясніє Пояснювальна записка Проекту, але

у «Вихідних документах та матеріалах» ніякої згадки про які-небудь матеріали, надані цією організацією авторам Проекту, немає. Судячи з назви розділу («Обґрунтування природної цінності заповідної території»), він якраз і містить ті матеріали обстежень, які **«...були надані Громадською організацією «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» ТОВ «Крікон-ГЕО» для розробки проекту землеустрою...»**. А судячи зі змісту цього розділу, перевага у обстеженні надавалася геологічним об'єктам балки Північна Червона (як геологічній характеристиці району балки в цілому, так і окремим геологічним об'єктам на території ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона»). Так, із 44-х сторінок розділу «Обґрунтування природної цінності заповідної території», 25 сторінок присвячено геології балки і лише на 11-ти приведено опис рослинності. Причому, судячи з тексту, опис геології робив спеціаліст-геолог, а опис флори та фауни заказника ніби взято з Вікіпедії чи з любительських роликів «Ютубу». І тому при обґрунтуванні природної цінності заповідної території часто вживається термін «геологічна пам'ятка природи», а на сторінці 31-й невідомо для чого вставлено абзац такого змісту: **«На території ландшафтного заказника «Балка Північна Червона», що займає ділянку загальною площею 54,3 га, виділено пам'ятку природи площею 26,0 га, яка віднесена до пам'яток природно-заповідного фонду місцевого значення (рішення облвиконкому № 391 від 22.06.1972 р.) та ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Балка Північна Червона», площею 28,3 га, які територіально не поділені».**

На заповідній території найбільш вразливою є не ландшафтна чи геологічна складова, а сама ботанічна складова: рідкісні і зникаючі види рослин, які занесені до Червоної книги України, та ті, які охороняються у Дніпропетровській області. Але у обґрунтуванні природної цінності ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона» ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» (а значить – і автори Проекту) на перше місце ставлять саме геологію заказника. На сторінках 31-32 Проекту стверджується, що **«Метою роботи є:**

- обґрунтування природної цінності заказника для встановлення меж ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона»;
- дослідження геологічних пам'яток природи в межах ландшафтного заказника для розробки заходів щодо їх охорони.

Для досягнення вищезазначеної мети були проведені геологічні та ботанічні обстеження, території ландшафтного заказника «Балка Північна Червона»...

Тож виходить, що більшість приведених у Проекті результатів робіт (як польові топографо-геодезичні, геологічні та ботанічні, яких, мабуть, ніхто і не робив, обстеження, обґрунтування природної цінності заповідної території) були виконані ще у минулому, 2020-му, році на замовлення ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту», і вже у нинішньому, 2021-му році, надані ТОВ «Крікон-ГЕО». Причому топографо-геодезичні роботи були виконані саме ТОВ «Крікон-ГЕО» на замовлення ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» у минулому році, а влітку нинішнього року одержані для виконання Проекту.

Ким були проведені геологічні та ботанічні обстеження, не зрозуміло...

Відповіді на ці запитання ми намагалися одержати від керівництва ТОВ «Крікон-ГЕО», але одержали відмову на свій запит.

Всі ці факти наводять на думку, що замовлялися

всі ці роботи ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту», звичайно ж, не для землеустрою та встановлення меж заповідних територій, а для обґрунтування меж територій майбутніх геопарків. Один з них, як відомо, планувався на сланцевих скелях в районі шахти ім. Артема. Доказом чого є згадка про цей геопарк у розділі «Геологічна характеристика району ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона» на сторінці 38-й Проекту. Там так і написано: «На ділянці майбутнього геопарку «Сланцеві скелі» проявлені відклади так званої криворізької серії». Просто не вичитали наданий ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» текст.

Ну а про презентацію ГО «Міжрегіональне бюро екологічного захисту» майбутнього геопарку на заповідній території у балці «Північна Червона» (на території ландшафтних заказників як місцевого так і загальнодержавного) наша газета писала у числі 12-му за червень 2021 року.

27 жовтня відбулася сесія Криворізької міської ради. В числі питань, винесених на сесію, було і затвердження згаданого «Проекту землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду ландшафтного заказника місцевого значення «Балка північна Червона». Закінчився 33-річний період існування заказника без встановлення меж (з 1988-го по 2021-й).

Криворізьке міське правозахисне товариство вважало (і досі вважає), що ландшафтний заказник місцевого значення «Балка Північна Червона» слід було об'єднати з існуючим на одній і тій же території однойменним ландшафтним заказником загальнодержавного значення «Балка Північна Червона», який продовжує існувати на папері без встановлених меж уже 38 років (з 1983-го по 2021-й). До такого об'єднання заказника із загальнодержавним статусом можна було б додати суміжні ділянки незайманого цілинного степу, збільшивши тим самим загальну площу заповідної території до більш ніж 100 гектарів.

Та сталося так, як сталося. І нарешті межі є хоча б у заказника місцевого значення...

Здавалося б, що нарешті землекористувач заказника (а ним, згідно із охоронним зобов'язанням та положенням про заказник, є виконком Криворізької міської ради в особі департаменту розвитку міста та земельних відносин) нарешті таки візьметься за налагодження охорони території заказника. Але пунктом третім рішення про затвердження Проекту виконком Тернівської районної у місті ради зобов'язується забезпечити виконання рішення виконкому міської ради №165 від 11.06.2014. Цим рішенням міськвиконком ще у 2014 році покладав повноваження з охорони та збереження (в тому числі – і ландшафтного заказника місцевого значення «Балка Північна Червона») на районну владу. Заказники, з точки зору міської влади, як активи – нікчемні, зиску з них – ніякого, і тільки одна морока з охороною та збереженням. А тому нехай, значить, ними займаються у районах, де немає ані коштів, ані спеціалістів. Перебували вони кілька десятиліть **на папері**, нікому до них діла не було, тепер будуть перебувати **на місцевості** з тим же результатом. Так, мабуть, вважають.

Словом, землеустрій по-криворізьки.

Володимир НАЛУЖНИЙ
(Далі буде)

На світлинах: (на стор. 2) дискусія з поліцією на території балки «Північна Червона»; (на стор. 3) пеньки та гребля на струмку.

Фото автора.

Фестиваль правди

DOCUDAYS UA У КИЄВІ І НА КРИВОРІЖЖІ

(Якщо згадувати зустрічі в найперші роки)

Відтоді, як з ініціативи нашого лідера, народного депутата України першого скликання Миколи Коробка, наша команда (перша на Дніпропетровщині) стала регіональним партнером Міжнародного фестивалю Docudays UA, промайнуло майже 15 років. За цей час у Києві і в Кривому Розі було багато зустрічей зі знайомими в цілому світі людьми, які творили цю справу або допомагали їй творити організаторам фестивалю. Сьогодні хочу пригадати хоча б декілька моментів із цих зустрічей, зафіксованих у нашій газеті.

ТАК СКАЗАВ ДИРЕКТОР І ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОДЮСЕР

З генеральним продюсером і директором фестивалю Геннадієм Кофманом, який протягом перших років тричі приїздив до Кривого Рогу, у мене було чимало зустрічей і матеріалів як для телерадіокомпанії «Криворіжжя», так і для нашої газети. Але тут – про один із важливих моментів під час першої бесіди (число 22 за листопад 2007-го року, матеріал «Створення кіно-клубів – це чудово»). В ньому, відповідаючи на моє запитання про те, як виникла ідея створення такого фестивалю, Геннадій Кофман сказав:

де в одній країні на телебаченні був Дмитро Павличко, а в іншій – Левко Лук'яненко. А також він радів тому, що під час тої поїздки встановили тризуб і синьо-жовтий прапор на українському кораблі в Чорному морі. Говорить, що це було захоплююче видовище.

А коли я його запитала, над чим він працює, то він сказав: «Я працюю над тим, щоб ви стали більше українцями, хоча я розумію, що тільки ви самі собі зможете допомогти й не будете коритися Москві». Для мене також дуже важливе те, як режисер висловився щодо влади, інформації і журналістів: «Ми всі маємо проблеми з владою, яка не схильна до правдивої інформації. А ви,

кіно, 26 березня – 1 квітня 2010 року».

Стосовно побаченого на фестивалі й почутого від цих людей під час спілкування з ними, проєктуючи свої враження в тривожне сьогодення, звертаю увагу наших читачів ось на такі моменти:

«У фільмі польського режисера Павла Лозінського «Хімія» пацієнти онкологічної клініки проходять курс хіміотерапії. Ми бачимо їхні обличчя так близько, ніби сидимо поруч на ліжку. Вони лежать парами і розмовляють. Їхні розмови захоплюють. Дивлячись на життя з іншої перспективи, з відстані, яка стає помітною в лікарні, розумієш, що воно – безцінне, сповнене сенсу, чарівне...». Єжи Онух поінформовав: «Ми причетні приблизно до 100 різних подій в Україні. І десь 40 відсотків цих подій стосується Києва, а ще 60 – різних регіонів України. Якщо дещо деталізувати, то це заходи від музики й кінематографу до образотворчого мистецтва, літератури, історії... Тобто – дуже великий спектр діяльності. Працюємо ж за принципом синергії, зі складання зусиль одразу багатьох партнерів».

А Юрій Андрухович, зокрема, підкреслив: «...Наприклад, український митець каже: «Хочу бути відомим у світі». Цим самим він ставить перед собою помилкову ціль. Насправді ж цілля такою може бути лише одна: «Я хочу виразити себе, виразити те, що я думаю, і – зробити це якомога краще і повніше». Сьогодні цікаво відзначити, що тоді, 11 років тому, Юрій Андрухович після бесіди підписував свій автограф для нашої газети (на світліні), а я нещодавно, вже 9 листопада цього року, писала його радіодиктант національного єднання».

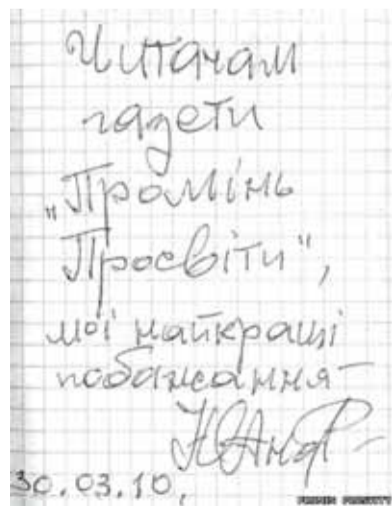
Олена МАКОВІЙ

На світлинах: (вгорі) – Тарас Гукало, (в центрі) – Геннадій Кофман і Олена Маковій під час першого інтерв'ю в 2007-му році, фото – за посиланням: <https://svoboda-news.com/swwp/%D0%9F%D1%96%D0%B4-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BC-%D0%BA%D1%96%D0%BD%D0%BE%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B8/>; (внизу) – автограф від Юрія Андруховича.

журналісти, маєте її контролювати, хоч вона й дуже не любить контролерів, вона любить бути свobodною від контролю й робити, що хоче. Ви, українці в Україні, маєте менше слухати чужинців і маєте самі все робити...»

ПОЛЬСЬКІ ДРУЗІ І ЮРІЙ АНДРУХОВИЧ. ТОДІ – АВТОГРАФ, А СЬОГОДНІ – ДИКТАНТ

В березні 2010-го в Києві мені вдалося в Будинку кіно на фестивалі Docudays UA поспілкуватися з директором Польського інституту в Україні Єжи Онухом, з польським режисером-документалістом Павлом Лозінським і з відомим на весь світ українським письменником Юрієм Андруховичем (матеріали розміщені на газетному розвороті в числі 7 за квітень 2010-го під заголовком: «Дні документального кіно в Україні. Київ, Будинок

«Мені хотілося заснувати такий фестиваль, і окремим організаціям. Тож 2003-го року фестиваль документального кіно стартував. У 2004-му сталася перерва, бо того року життя було набагато цікавіше за кіно а вже в 2005-2007-му за активної участі його засновників (це Українська Гельсінська спілка за прав людини, громадська організація «Центр інформаційних технологій та візуальних мистецтв») ми послідовно провели ще три таких фестивалі».

НА ЗУСТРІЧІ В БУДИНКУ КІНО З РЕЖИСЕРОМ ПЕРШОГО ДОКУМЕНТАЛЬНОГО ФІЛЬМУ ПРО ГОЛОДОМОР В УКРАЇНІ

Наступний важливий момент – в матеріалі «Тарас Гукало про Голодомор, про українців, про себе...» (опублікований на сторінці «У центрі уваги – українська діаспора», в числі 23 за грудень 2009-го року). Ось деякі уривки з нього:

«... Коротко розповівши про себе і про роботу над створенням першого в світі документального фільму про Голодомор в Україні (він вийшов на екран 16 квітня 1983 року під назвою «10 мільонів жертв. Україна 1932-1933. Незнаний голод»), Тарас Гукало сказав, що його родина виїхала з України і прибула до Канади ще 1897 року. А сам він вперше приїхав в Україну тільки 1992 року, разом зі своїм другом, генерал-губернатором Канади Романом Джоном Гнатимшином, і щиро радів тій зустрічі. Тим більше, що вдалося організувати перший телеміст Монреаль-Київ (через Золочів),

Суспільно-політичні настрої населення (21-23 жовтня 2021)

♦ Результати опитування, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг» протягом 21-23 жовтня 2021 року, рейтинг довіри до політиків очолює Володимир Зеленський, якому довіряють 39% опитаних, не довіряють – 59%. Юлії Тимошенко довіряють 26%, не довіряють – 72%. Петру Порошенку довіряють 25%, не довіряють – 73%. Юрію Бойку довіряють 24%, не довіряють – 57%, не знають його – 16%.

♦ Якби найближчим часом відбулися вибори Президента, то 25,1% проголосували б за В.Зеленського (серед тих, хто голосуватиме та визначився з вибором). 14,1% підтримали б П.Порошенка, 10,1% – Ю.Тимошенко, 9,5% – Ю.Бойка, 7,3% – Д.Разумкова, 7,1% – І.Смешка, 6,0% – Є.Мураєва, 5,1% – В.Гройсмана, 4,3% – А.Гриценка, 3,9% – О.Ляшка, 2,0% – О.Тягнибока, 1,5% – А.Садового.

♦ Рейтинг партій очолює партія «Слуга народу», яку готові підтримати 20,4% серед тих, хто буде голосувати та визначився із вибором. За партію «Європейська солідарність» – 15,8%, «Опозиційна платформа – За життя» – 12,0%, «Батьківщина» – 10,9%. Рейтинг інших політичних сил дещо нижчий. Так, партію «Сила і честь» підтримують 6,4%, партію Мураєва «Наші» – 6,3%, партію «Українська стратегія Гройсмана» – 5,3%, Радикальну партію – 4,8%, «УДАР Віталія Кличка» – 4,2%, партію Шарія – 3,8%, ВО «Свобода» – 2,9%, партію «Голос» – 2,2%, партію «Самопоміч» – 1,9%.

♦ 41% висловили хвилювання через можливість особисто захворіти на коронавірус, 57% – не мають таких побоювань. Щодо здоров'я своїх близьких та рідних хвилюються 77%, не хвилюються – 23%. З весни цього року рівень тривожності щодо стану свого здоров'я в умовах пандемії дещо знизився. Найвищі показники хвилювання, як і у минулі рази, фіксують у старшій віковій групі та серед жінок. Також ті, хто вже вакцинувався, менше бояться захворіти, аніж ті, хто лише хоче зробити щеплення від COVID-19.

♦ 36% опитаних зазначили, що вже вакцинувалися (перше, або ж друге щеплення). 18% зазначили, що готові вакцинуватися, 43% – не готові. Важливо розуміти, що опитування відбувалося лише серед дорослого населення України, тоді як офіційна статистика кількості вакцинованих виводиться серед усього населення. У порівнянні із липнем цього року, лояльність до вакцинації зросла. Відносно більше тих, хто не має бажання робити щеплення, серед молодих респондентів.

♦ 37% опитаних покладають відповідальність за вакцинацію населення на Міністра охорони здоров'я. 18% говорять, що за цю ініціативу має нести відповідальність Президент, 13% – Головний санітарний лікар, 10% – Верховна Рада, 3% – Прем'єр-міністр.

Група «Рейтинг», 2 листопада 2021 року

(У скороченому вигляді. Повністю читайте за посиланням: <https://ratinggroup.ua/research/ukraine/obschestvenno-politicheskie-nastroeniya-naseleniya-21-23-oktyabrya-2021.html>)

43% українців не готові вакцинуватися проти COVID-19. Опитування

Про це свідчать результати опитування, проведеного соціологічною групою «Рейтинг» у жовтні 2021 року. При цьому 36% респондентів повідомили, що вже вакцинувалися однією або двома дозами. Утім, опитування відбувалося лише серед дорослого населення України, а офіційна статистика кількості вакцинованих виводиться серед усього населення, наголошують у «Рейтингу». За даними Our World in Data, станом на 1 листопада 23,7% українців отримали принаймні одне щеплення, а 17,1% – пройшли повний курс вакцинації. «У порівнянні із липнем цього року, лояльність до вакцинації зросла. Відносно більше тих, хто не має бажання робити щеплення, серед молодих респондентів», – кажуть соціологи. При цьому 41% українців бояться захворіти на COVID-19, а 57% – не мають таких побоювань.

«З весни цього року рівень тривожності щодо стану свого здоров'я в умовах пандемії дещо знизився. Найвищі показники хвилювання, як і у минулі рази, фіксують у старшій віковій групі та серед жінок», – йдеться у дослідженні. Також ті, хто вже вакцинувався, менше бояться захворіти, аніж ті, хто лише хоче зробити щеплення проти COVID-19. Щодо здоров'я своїх близьких та рідних хвилюються 77% респондентів, а не хвилюються – 23%.

Опитування проводилося серед населення України віком від 18 років в усіх областях, крім тимчасово окупованих територій Криму та Донбасу. У ньому взяли участь 2500 респондентів протягом 21-23 жовтня 2021 року. Вибірка репрезентативна за віком, статтю і типом поселення. Помилка репрезентативності дослідження складає не більше 2,0.

Олена БАРСУКОВА,

сайт «Українська правда», 2 листопада 2021 року. <https://life.prawda.com.ua/society/2021/11/2/246358/>